

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W GDAŃSKU**

Gdańsk, dnia 23 marca 2010r.

RGD. 411-6/09/MLM

DECYZJA Nr RGD.4/2010

- I.** Na podstawie art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887) – w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wobec uprawdopodobnienia w toku postępowania antymonopolowego stosowania przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji **STAR-WIK** Sp. z o.o. z siedzibą w Starogardzie Gdańskim:
1. praktyki ograniczającej konkurencję, o której mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków z terenu gminy miejskiej Starogard Gdański poprzez zamieszczanie w umowach z kontrahentami tj.: „Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków Nr” i „Umowa o zaopatrzenie w wodę Nr”, postanowienia o treści:
 - ✓ „W razie naruszenia przez Przedsiębiorstwo lub Odbiorcę usług postanowień niniejszej UMOWY strona może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia”,
 2. praktyki ograniczającej konkurencję, o której mowa w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków z terenu gminy miejskiej Starogard Gdański poprzez narzucanie kontrahentom w umowach: „Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków Nr” i „Umowa o zaopatrzenie w wodę Nr”, uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków poprzez zamieszczanie w nich postanowienia o następującej treści:
 - ✓ „W przypadku zaboru wodomierza lub wykazania, że wyżej wymienione uszkodzenia zawinione zostały przez Odbiorcę ilość pobranej wody ustala się

80-824 GDAŃSK, UL. PODWALE PRZEDMIEJSKIE 30

TEL/FAX (058) 346-29-32, 346-29-33, 301-51-75

E-MAIL: GDANSK@UOKIK.GOV.PL

odpowiednio do ilości, która mogłaby przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza”,

oraz po przyjęciu zobowiązania do podjęcia działań zmierzających do wyeliminowania z obrotu gospodarczego postanowień umów o dostawę wody i odprowadzanie ścieków zawierających wskazane naruszenia, nakłada się na Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji STAR-WIK Sp. z o.o. z siedzibą w Starogardzie Gdańskim obowiązek wykonania przyjętego zobowiązania poprzez:

- zawieranie umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków z wykorzystaniem nowo opracowanych wzorców umów tj.: „Umowa o dostawę wody i odprowadzanie ścieków” oraz „Umowa o odprowadzanie ścieków”, nie zawierających postanowień, kwestionowanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, przekazanych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji STAR-WIK Sp. z o.o., pismem z dnia 26 stycznia 2010r., znak L.dz./68/01/2010 - **niezwłocznie po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji,**
- przedstawienie dotychczasowym klientom nowej umowy o dostawę wody i/lub odprowadzanie ścieków, sporządzonej w oparciu o wzorce umów, które zostały przekazane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji **STAR-WIK** Sp. z o.o., pismem z dnia 26 stycznia 2010r., znak L.dz./68/01/2010 - **do dnia 30 czerwca 2010r.**

II. Na podstawie art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 4 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i zobowiązuje Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji **STAR-WIK** Sp. z o.o. z siedzibą w Starogardzie Gdańskim do złożenia sprawozdania o stopniu realizacji zobowiązania, o którym mowa w punkcie I niniejszej decyzji, w terminie **do dnia 1 sierpnia 2010r.**

UZASADNIENIE

W okresie od 9 października do 24 listopada 2009r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej także Prezesem Urzędu lub organem antymonopolowym) przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy działania Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji STAR-WIK Sp. z o.o. w Starogardzie Gdańskim (zwanego również Spółką lub STAR-WIK, w zakresie warunków świadczenia usług wodociągowo-kanalizacyjnych nie naruszają przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 zm.), zwanej dalej również ustawą antymonopolową. Postępowanie wyjaśniające było prowadzone pod sygnaturą RGD. 400-44/09/MLM.

W wyniku tego postępowania ustalono, że istnieją podstawy uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie stosowania przez Spółkę praktyk ograniczających konkurencję, określonych art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...], poprzez zamieszczenie w umowach: „*Umowa o zaopatrzenie w wodę i*

odprowadzanie ścieków Nr" i „Umowa o zaopatrzenie w wodę Nr" następujących postanowień:

- ✓ „W razie naruszenia przez Przedsiębiorstwo lub Odbiorcę usług postanowień niniejszej UMOWY strona może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia"- § 11 pkt 3 umów,
- ✓ „W przypadku zaboru wodomierza lub wykazania, że wyżej wymienione uszkodzenia zawinione zostały przez Odbiorcę ilość pobranej wody ustala się odpowiednio do ilości, która mogłaby przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza"- zapis zawarty w § 8 pkt 9 umów,

Postępowanie antymonopolowe w tej sprawie zostało wszczęte przez Prezesa Urzędu, z urzędu, w dniu 18 grudnia 2009r., postanowieniem nr 356. Jednocześnie postanowieniem nr 357, z dnia 18 grudnia 2009r., do akt tego postępowania włączono również całość dowodów uzyskanych w ramach przeprowadzonego wcześniej postępowania wyjaśniającego.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Spółka, w piśmie z dnia 13 stycznia 2010r. wskazała m.in., że:

- ✓ Możliwość rozwiązania umowy bez wypowiedzenia obejmuje jedynie sytuację, gdy odbiorca wody narusza postanowienia tej umowy.
- ✓ „Odcięcie dostawy wody i zamknięcie przyłączy skutkuje de iure wstrzymaniem wykonywania umowy i stanowi odstąpienie przez przedsiębiorstwo od umowy z winy odbiorcy. Odstąpienie od umowy jest w rzeczy samej jej rozwiązaniem bez zachowania okresu wypowiedzenia”.
- ✓ Metoda ustalania należności, w oparciu o ilości wody, która mogłaby przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego, w okresie od ostatniego odczytu wodomierza, stosowana jest jedynie w przypadku zaboru lub uszkodzenia wodomierza z winy odbiorcy, który w ten sposób narusza postanowienia umowy i nie wykonuje swoich obowiązków.

Ponadto Spółka, pismem z dnia 26 stycznia 2010r., złożyła wniosek o wydanie decyzji w przedmiotowej sprawie w oparciu o przepis art. 12 ustawy o ochronie konkurencji [...], z uwagi na fakt, iż podjęła ona zobowiązanie do zaniechania stosowania zarzucanej praktyki.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

A. Okoliczności faktyczne.

1. Przedmiotem działania Spółki jest pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. STAR-WIK swoje usługi oferuje na terenie gminy miejskiej Starogard Gdański.
2. Na obszarze gminy obowiązuje taryfa za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, ustalona na okres od dnia 10 marca 2009r. do dnia 09 marca 2010r. Natomiast regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków został wprowadzony uchwałą Rady Miejskiej nr XXXVII/347/2005 z dnia 23 listopada 2005r.

3. Odbiorcy mogą korzystać z usług Spółki poprzez zawarcie umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków lub umowy o zaopatrzenie w wodę.
4. Zgodnie z treścią § 7 ust. 1 ww. umów rozliczenia za usługi zaopatrzenia w wodę następują na podstawie określonych w taryfach cen i stawek opłat oraz ilości dostarczonej wody, przy czym okres obrachunkowy wynosi jeden miesiąc.
5. Jednocześnie postanowienia zawarte w § 8 pkt 9 obu stosowanych rodzajów umów przewidują, że w przypadku zaboru lub uszkodzenia wodomierza, z winy odbiorcy, ilość wody pobranej ustala się jako równą ilości, która mogła przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego, w okresie od ostatniego odczytu wodomierza.
6. Natomiast § 8 pkt 10 umów stanowi, że w przypadku zaboru wodomierza lub wykazania, że uszkodzenia zawinione zostały przez odbiorcę usług zobowiązany on będzie do pokrycia kosztów związanych z zabudową nowego wodomierza oraz kosztami wynikającymi z utraty przez przedsiębiorstwo wcześniej zamontowanego wodomierza.
7. Ponadto zgodnie z § 7 pkt 6 umów w przypadku niesprawności wodomierza głównego lub okresowego braku możliwości odczytu, ilość pobranej wody ustala się na podstawie średniego zużycia wody w okresie 6 miesięcy przed stwierdzeniem niesprawności wodomierza, a gdy nie jest to możliwe na podstawie średniego zużycia wody w analogicznym okresie roku ubiegłego lub iloczynu średniomiesięcznego zużycia wody w roku ubiegłym i liczby miesięcy niesprawności wodomierza.
8. Natomiast w myśl przepisów § 11 pkt 3 obu typów umów, w razie naruszenia przez odbiorcę usług postanowień danej umowy strona może rozwiązać umowę bez okresu wypowiedzenia. Z chwilą rozwiązania umowy, dostawca dokonuje odcięcia przyłącza wodociągowego i przyłącza kanalizacyjnego oraz demontuje wodomierz główny (§ 11 pkt 5).

B. Uregulowania prawne.

1. Zgodnie z brzmieniem art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz.U. z 2006r. Nr 123, poz. 858 zm.) przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne jeżeli:
 - ✓ przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami prawa;
 - ✓ odbiorca usług nie uiścił należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłat,
 - ✓ jakość wprowadzonych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego;
 - ✓ został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, to jest bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych.

2. Przepis art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz.U. z 2006r. Nr 123, poz. 858 zm.) przewiduje, że ilość wody dostarczonej do nieruchomości ustala się na podstawie wskazania wodomierza głównego, a w przypadku jego braku – w oparciu o przeciętne normy zużycia wody.
3. Natomiast zgodnie z treścią § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz.U. Nr 127, poz. 886) w przypadku niesprawności wodomierza głównego, jeżeli umowa nie stanowi inaczej, ilość pobranej wody ustala się na podstawie średniego zużycia wody w okresie 3 miesięcy przed stwierdzeniem niesprawności wodomierza, a gdy nie jest to możliwe – na podstawie średniego zużycia wody w analogicznym okresie roku ubiegłego lub iloczynu średniomiesięcznego zużycia wody w roku ubiegłym i liczby miesięcy niesprawności wodomierza.
4. Treść art. 415 kodeksu cywilnego stanowi *„Kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia”*.
5. Ponadto zgodnie z art. 471 kodeksu cywilnego *„Dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi”*.

MAJĄC NA UWADZE ZEBRANY MATERIAŁ DOWODOWY PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE.

Istotą praktyki ograniczającej konkurencję jest wykorzystanie przez określonego przedsiębiorcę siły rynkowej wynikającej z jego pozycji na rynku właściwym, podejmowane w celu ograniczenia samodzielności pozostałych uczestników obrotu oraz przymuszenia ich do funkcjonowania na rynku w warunkach narzuconych, z reguły mniej korzystnych, niż te, które panowałyby na rynku konkurencyjnym. Ustalenie rynku właściwego, dla potrzeb konkretnego postępowania toczącego się przed Prezesem Urzędu, pozwala na ustalenie siły (pozycji) rynkowej skarżonego przedsiębiorcy i stanowi podstawę dokonania oceny, czy naruszył on przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W przedmiotowej sprawie postępowanie zostało przeprowadzone w związku z postawionymi Spółce zarzutami nadużycia pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowej dostawy wody i zbiorowego odbioru ścieków z terenu gminy miejskiej Starogard Gdański poprzez posługiwanie się w treści umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków tj. *„Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków Nr”* i *„Umowa o zaopatrzenie w wodę Nr”*, postanowieniami przewidującymi, że umowa może być rozwiązana bez zachowania okresu wypowiedzenia w razie naruszenia przez odbiorcę postanowień umowy oraz poprzez narzucanie odbiorcom usług uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków tj. *„Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków Nr”* i *„Umowa o zaopatrzenie w wodę Nr”*, w drodze posługiwania się w ich treści postanowieniami umownymi, zgodnie z którymi w przypadku zaboru wodomierza zawinionego przez odbiorcę lub wykazania, że uszkodzenie wodomierza zostało zawinione przez odbiorcę ilość pobranej wody ustala się odpowiednio do ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego z dniem od

ostatniego odczytu wodomierza, co może stanowić naruszenie art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...].

Aby określone działanie przedsiębiorcy mogło być zakwalifikowane jako naruszające zakaz określony w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej, należy wykazać, że:

- zajmuje on kwalifikowaną pozycję rynkową na rynku właściwym,
- nadużywa swojej pozycji na rynku właściwym,
- narzuca odbiorcom usług uciążliwe warunki umów,
- osiąga nieuzasadnione korzyści, w wyniku narzucania uciążliwych warunków umów.

Kwestią jednak o podstawowym znaczeniu, jaką, w pierwszym rzędzie, należy uwzględnić przy rozpatrywaniu spraw na gruncie ustawy o ochronie konkurencji [...] jest ustalenie, czy strona postępowania posiada przymiot przedsiębiorcy, a tym samym, czy może być jej postawiony zarzut naruszenia zakazu określonego w art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...] oraz czy sprawa ma charakter publicznoprawny, bowiem art. 1 ust. 1 tej ustawy: „*określa warunki rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.*”

I. STAR-WIK jako strona postępowania

Zgodnie z brzmieniem art. 88 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...] stroną postępowania jest każdy, wobec którego zostało wszczęte postępowanie w sprawie praktyk ograniczających konkurencję. Jednakże w myśl art. 9 tej ustawy zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców.

Przywołane przepisy wskazują jednoznacznie, iż zarzut stosowania praktyk ograniczających konkurencję związany z nadużywaniem pozycji dominującej może być postawiony jedynie temu, kto posiada przymiot przedsiębiorcy.

Jednocześnie, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy przez przedsiębiorcę rozumie się osobę fizyczną, prawną lub jednostkę organizacyjną prowadzącą działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Spółka STAR-WIK prowadzi działalność w zakresie poboru, uzdatniania i rozprowadzania wody oraz odprowadzania ścieków i została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000188316.

Mając na uwadze ww. przepisy ustawy oraz przedstawione okoliczności faktyczne stwierdzić należy, że STAR-WIK posiada przymiot przedsiębiorcy, co jednocześnie przesądza o możliwości określenia go jako strony postępowania i postawienia mu zarzutu stosowania praktyk ograniczających konkurencję.

II. Interes publicznoprawny

Sąd Antymonopolowy, interpretując treść kategorii „*interesu publicznego*” (por. wyrok z dnia 4 lipca 2002r., sygn. akt XVII Ama 108/00), wyjaśnił m.in., iż: „*interes publiczny w postępowaniu administracyjnym nie jest pojęciem jednolitym i stałym. W*

każdej sprawie winien on być ustalony i konkretyzowany. Organ administracji – Prezes Urzędu winien być w toku postępowania i przy wydawaniu decyzji rzecznikiem tego interesu [...]. Publiczny znaczy dotyczący ogółu, dostrzeżony przez nieokreśloną z góry liczbę osób, a nie jednostki, czy też określoną grupę”.

Zatem, podstawą do zastosowania przez Prezesa Urzędu przepisów ustawy antymonopolowej winno być uprzednie stwierdzenie, że został naruszony interes publiczno-prawny, a nie interes prawny jednostki czy też grupy. Pogląd ten, potwierdzony został wcześniejszym wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2001r., sygn. akt I CKN 1217/98. W wyroku tym Sąd Najwyższy odniósł się bezpośrednio do publiczno-prawnego charakteru ustawy antymonopolowej, stwierdzając m.in., iż nie ma ona zastosowania do roszczeń indywidualnych. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów ma zastosowanie jedynie wówczas, gdy wykazane zostanie nie tylko, że zachowanie przedsiębiorcy w konkretnym stanie faktycznym stanowi praktykę zakazaną ustawą, ale przede wszystkim, że w danym sporze doszło do zagrożenia lub naruszenia interesu publicznego, a tym samym kwestionowane działanie godzi w warunki właściwego funkcjonowania gospodarki wolnorynkowej, charakteryzującej się m.in. swobodą podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej i nie podlegającym ograniczeniom, inne niż ustawowe, współzawodnictwem rynkowym pomiędzy przedsiębiorcami. W uzasadnieniu powołanego wyżej wyroku Sąd Najwyższy stwierdził m.in.: *„Za zagrożenie lub naruszenie konkurencji w takim rozumieniu uznać należy jedynie takie działania, które dotyczą sfery interesów szerszego kręgu uczestników rynku gospodarczego, a więc gdy dotyczą konkurencji rozumianej nie jako sytuacje pojedynczego przedsiębiorcy, lecz jako zjawisko charakteryzujące funkcjonowanie gospodarki. Ingerencja organów działających na podstawie ustawy antymonopolowej uzasadniona była tylko wówczas, gdy służyła ochronie tak pojętej konkurencji”.*

Ponadto w innym wyroku (wyrok z dnia 27 sierpnia 2003r. sygn. akt I CK 184/03) Sąd Najwyższy, stwierdził, iż *„Celem interwencji Prezesa Urzędu jest przede wszystkim ochrona rynku przed jego dezorganizacją ze strony przedsiębiorców wykorzystujących swą dominującą pozycję, a ochrona interesów indywidualnych konsumentów lub ich grup jest następstwem zakazania przedsiębiorcom niektórych zachowań typowych dla podmiotów dominujących, uznanych przez ustawodawcę jako zagrażające interesowi publicznemu”.*

Rozpatrując niniejszą sprawę Prezes Urzędu uznał, że ukształtowane przez Spółkę zasady i warunki świadczenia przez nią usług wodociągowo-kanalizacyjnych mogą wywoływać negatywne skutki dla szerokiego kręgu uczestników tego rynku, przede wszystkim jej kontrahentów/usługobiorców, w tym konsumentów. Oferta przedsiębiorcy skierowana jest bowiem do nieokreślonej zbiorowości, skupiającej wszystkich rzeczywistych i potencjalnych odbiorców świadczonych przez STAR-WIK usług, z którymi zawarto lub z którymi może być zawarta umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków o treści zakwestionowanej w toku niniejszego postępowania. Negatywne skutki wynikające z zakwestionowanych postanowień umownych godzą zatem w szeroki i bliżej nieokreślony krąg podmiotów, wśród których znaczący udział mają konsumenci będący najsłabszymi uczestnikami obrotu gospodarczego. Zachowania przedsiębiorcy skutkują zatem znacznym stopniem zagrożenia interesu publicznoprawnego, co wynika z powszechnego charakteru stosowanych przez przedsiębiorcę praktyk.

Mając na uwadze te okoliczności uznać należy, że sprawa ma charakter publiczno-prawny i może być rozpatrywana przez Prezesa Urzędu na gruncie przepisów prawa antymonopolowego.

III. Rynek właściwy i pozycja przedsiębiorcy na rynku właściwym.

Zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...] przez rynek właściwy rozumie się „rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji”. W danej, konkretnej sprawie, aby rynek taki wyznaczyć, trzeba wziąć pod uwagę, co najmniej następujące jego elementy: przedmiot rynku (towar), fazę obrotu towarowego uwzględniającą jej pionową specyfikę, funkcje strony obrotu (podaż popyt), czasowy aspekt obrotu oraz terytorium. Brak jednoczesnej identyfikacji, dla badanych relacji rynkowych, choćby jednego z tych elementów, wskazywać może, iż w danej sprawie mamy do czynienia nie z jednym, ale z większą ilością rynków właściwych.

Identyfikacja wymiaru produktowego rynku sprowadza się do wyodrębnienia towarów, w rozumieniu art. 4 pkt 7 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w oparciu o ich szczególne własności, tak, aby odróżnić te towary od innych w taki sposób, by nie istniała możliwość dowolnej ich zamiany. Są to towary takie same lub uznane za substytuty.

Definicja rynku w ujęciu geograficznym wyraża ogół stosunków wymiany oraz stosunków równoległych zachodzących między jego uczestnikami, usytuowanymi na danym obszarze.

Biorąc pod uwagę wszystkie wytyczne dotyczące definiowania rynku właściwego Prezes Urzędu uznał, iż rynkiem właściwym w sprawie, w aspekcie produktowym, jest rynek zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków

Ustalając granice terytorialne tego rynku stwierdzić należy, że jest on rynkiem lokalnym, ograniczonym terytorialnie do obszaru położenia sieci wodno-kanalizacyjnej, eksploatowanej przez przedsiębiorstwo. Ponadto, co wynika wprost z obowiązujących przepisów prawnych prowadzenie działalności w zakresie dostawy wody i odbioru ścieków na danym obszarze wymaga uzyskania zezwolenia, o jakim mowa w art. 16 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę. Na obszarze gminy miejskiej Starogard Gdański zadania w zakresie zbiorowej dostawy wody i zbiorowego odbioru ścieków wykonuje Spółka STAR-WIK. Na terenie tej gminy położona jest także cała sieć, przy wykorzystaniu której przedsiębiorca realizuje usług dostawy wody i odbioru ścieków na rzecz mieszkańców/klientów.

Zgodnie z brzmieniem art. 4 pkt 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...] przez pozycję dominującą rozumie się taką pozycję rynkową przedsiębiorcy „...która umożliwi mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%”.

Reasumując, w przedmiotowej sprawie rynkiem właściwym jest rynek zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obejmujący obszar gminy

miejskiej Starogard Gdański. Jednocześnie zgodnie z oświadczeniem przedsiębiorcy, pismo z dnia 23 października 2009r., Spółka posiada na tym rynku udział w wysokości ok. 92%.

Uwzględniając wskazane okoliczności faktyczne Prezes Urzędu uznał, że została wypełniona pierwsza z przesłanek praktyki określonej w art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...], tj., że Spółka na lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków z terenu gminy miejskiej Starogard Gdański posiada kwalifikowaną pozycję rynkową.

IV. Uprawdopodobnienie naruszenia.

Ad I.1. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy antymonopolowej *Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców.* Przepis ten definiuje generalny zakaz nadużywania siły rynkowej przez przedsiębiorców zajmujących na rynku pozycję dominującą, natomiast katalog przykładowych form, w których przejawiać się może takie nadużycie zawarty jest w art. 9 ust. 2 ustawy antymonopolowej. Należy wskazać, iż wymieniając przypadki nadużycia pozycji dominującej ustawodawca posłużył się określeniem „w szczególności”, co oznacza, że katalog ten ma charakter otwarty. Zakazane są wobec tego wszelkie przejawy nadużycia zajmowanej na rynku pozycji dominującej, nie tylko te wymienione w art. 9 ust. 2 ww. ustawy.

STAR-WIK posiada na rynku właściwym pozycję dominującą, dlatego w dalszej części decyzji koniecznym staje się uprawdopodobnienie, że Spółka poprzez swoje działania mogła dopuścić się nadużycia tej pozycji.

Z okoliczności faktycznych sprawy wynika, że STAR-WIK w umowach zawieranych z odbiorcami usług zawarł warunek, o treści: *„W razie naruszenia przez Przedsiębiorstwo lub Odbiorcę usług postanowień niniejszej UMOWY strona może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia”*, który uprawnia ją do odstąpienia od świadczenia usług, w razie naruszenia przez odbiorcę, któregokolwiek z postanowień umowy. W tym miejscu wskazać należy, że rozwiązanie umowy, co przyznała Spółka w swoim piśmie z dnia 13 stycznia 2010r., skutkuje wstrzymaniem wykonywania umowy, odcięciem wody i zamknięciem przyłącza kanalizacyjnego.

Tymczasem zgodnie z brzmieniem art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne jeżeli:

- ✓ przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami prawa;
- ✓ odbiorca usług nie uiścił należności za pełne dwa okresy obrachunkowe, następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłat;
- ✓ jakość wprowadzonych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego;

- ✓ został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, to jest bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych.

Podkreślić należy, że ustawodawca w ww. przepisie precyzyjnie określił przypadki, w których odcięcie wody, a tym samym zaniechanie świadczenia usług jest usprawiedliwione. Zatem nie jest możliwym, aby jakiegokolwiek przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne kształtowało, w tym zakresie, swoje stosunki umowne z odbiorcami, w sposób inny, niż przewidują to przepisy prawa.

Zdaniem organu antymonopolowego taka sytuacja mogła wystąpić w przedmiotowej sprawie, bowiem Spółka STAR-WIK nie wskazując jednoznacznie powodów, rozszerzyła katalog przypadków, kiedy może dojść do rozwiązania umowy, o naruszenie któregośkolwiek z postanowień umowy, czyli, nawet w przypadku wystąpienia naruszeń mało istotnych, w stosunku do których całkowicie nieadekwatne mogłyby być tak poważne konsekwencje, jak wypowiedzenie umowy, może nastąpić wstrzymanie świadczenia usług.

W tym miejscu dodatkowo wskazać należy, że żaden z przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie przewiduje możliwości rozwiązania umowy, szczególnie w trybie określonym przez STAR-WIK. Przywołany wcześniej przepis prawny tj. art. 8 ust. 1 tej ustawy wprawdzie określa warunki odjęcia wody lub zamknięcia przyłącza, jednak nie reguluje zagadnień uprawniających przedsiębiorcę do rozwiązania umowy, zwłaszcza bez okresu wypowiedzenia.

Zaznaczyć należy, że woda jest towarem o specjalnym charakterze i pozbawienie możliwości jej odbioru powinno być dopuszczane tylko w wyjątkowych sytuacjach.

Oceniając działanie przedsiębiorcy Prezes Urzędu uznał, iż mogą być one związane z nadużywaniem przez STAR-WIK posiadanej pozycji rynkowej. Odbiorcy usług, pozbawieni możliwości wyboru innego dostawcy wody muszą godzić się na warunki umowne określone przez monopolistę. Swoboda odbiorców w kształtowaniu warunków umowy jest tutaj właściwie ograniczona do minimum, a nie mając możliwości negocjacji warunków mogą oni zostać zmuszeni zaakceptować treść umów, które jednostronnie ustala przedsiębiorca.

W tym stanie rzeczy należy uznać, iż naruszenie przez Spółkę zakazu określonego w art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zostało uprawdopodobnione.

Ad I.2. Zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej poprzez narzucanie przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści.

Fakt posiadania przez STAR-WIK pozycji dominującej na lokalnym rynku zbiorowej dostawy wody i zbiorowego odprowadzania ścieków na obszarze gminy miejskiej Starogard Gdański jest niezaprzeczalny.

Dla możliwości uprawdopodobnienia jednak, że przedsiębiorca stosuje praktykę określoną w art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...] konieczne jest wykazanie, że warunki umów zostały przez niego odbiorcom usług narzucone. Do narzucania warunków umów dochodzi natomiast wówczas, gdy przedsiębiorca wykorzystując swoją przewagę kontraktową w warunkach niedostatecznej

konkurencji na rynku, ogranicza swobodę kształtowania treści umów ze strony kontrahentów działających pod przymusem. Dzięki posiadanej sile rynkowej dominant może bowiem nie liczyć się z wolą innych uczestników rynku, którzy zmuszeni są zaakceptować ustalone przez niego warunki umowne, nawet jeśli nie gwarantują one ekwiwalentności świadczeń. Tym samym narzuca on kontrahentom takie warunki umów, których nie wynegocjował by w przypadku, gdyby na rynku istniała konkurencja i możliwość wyboru oferty spośród innych ofert.

Spółka STAR-WIK opracowała i przedkłada swoim kontrahentom gotowe wzorce umowne. Swoboda odbiorcy w zakresie kształtowania stosunków umownych jest więc w tym przypadku znacznie ograniczona natomiast okoliczność, iż kontrahent praktycznie nie ma możliwości negocjowania warunków umów wskazuje, że wzorce te mogły zostać im narzucone.

Spółka narzucając warunki umowne określiła także, iż w przypadku zaboru wodomierza lub jego uszkodzenia z winy odbiorcy należność za wodę zostanie ustalona na maksymalnym poziomie, jako równa ilości wody, która mogłaby przepłynąć pełnym przekrojem rury, w okresie od ostatniego odczytu wodomierza.

Kolejną przesłanką niezbędną do uprawdopodobnienia naruszenia przez STAR-WIK art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...], jest dowiedzenie, że zakwestionowane w ramach analizowanego zarzutu postanowienie umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, o treści *„W przypadku zaboru wodomierza lub wykazania, że wyżej wymienione uszkodzenia zawinione zostały przez Odbiorcę ilość pobranej wody ustala się odpowiednio do ilości, która mogłaby przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza”*, mogą mieć uciążliwy charakter. Przy czym za uciążliwy uznaje się każdy warunek oznaczający dla jednej ze stron ciężar większy od powszechnie przyjętych w stosunkach danego rodzaju.

Wskazać należy, że zagadnienia dotyczące ustalania ilości wody w przypadku zaboru, czy uszkodzenia wodomierza z winy odbiorcy, nie zostały uregulowane w przepisach prawnych, choć zgodnie z treścią § 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Budownictwa w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, w przypadku niesprawności wodomierza głównego, jeżeli umowa nie stanowi inaczej, ilość pobranej wody ustala się na podstawie średniego zużycia wody w okresie 3 miesięcy przed stwierdzeniem niesprawności wodomierza, a gdy nie jest to możliwe – na podstawie średniego zużycia wody w analogicznym okresie roku ubiegłego lub iloczynu średniomiesięcznego zużycia wody w roku ubiegłym i liczby miesięcy niesprawności wodomierza.

Oceniając, czy warunek umowny, stosowany przez Spółkę może mieć charakter uciążliwy uznać należy, że został on ustalony z pominięciem wielkości szkody, jaką poniósł przedsiębiorca, z tytułu wystąpienia zdarzenia, za które winę ponosi odbiorca. Ponadto nie została tu zachowana zasada ekwiwalentności stron umowy bowiem, w inny sposób STAR-WIK określa należności za wodę w przypadku braku/uszkodzenia wodomierza z winy odbiorcy a w inny - w przypadku braku lub niesprawności wodomierza głównego, co może być następstwem także i zdarzeń, za które winę ponosi

dostawca. W takich przypadkach ilość wody ustala się w oparciu o wytyczne zawarte w ww. przepisie art. 18 rozporządzenia Ministra Budownictwa z w sprawie określenia taryf [...], który jest bardziej korzystny bowiem nie jest oparty na parametrach maksymalnych/skrajnych.

Z tych też powodów uznać należy, że warunek umowny o treści: *„W przypadku zaboru wodomierza lub wykazania, że wyżej wymienione uszkodzenia zawinione zostały przez Odbiorcę ilość pobranej wody ustala się odpowiednio do ilości, która mogłaby przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza”,* może mieć charakter uciążliwy.

Przedsiębiorca narzucający uciążliwe warunki umowy może uzyskać z tego tytułu nieuzasadnione korzyści już w momencie zawarcia umowy, albo też w czasie jej wykonywania, gdy zajdą okoliczności umożliwiające wykorzystanie tego warunku.

W przedmiotowej sprawie nieuzasadnione korzyści osiągane przez Spółkę polegać mogą na możliwości obciążenia odbiorców kosztami usługi, która nie została na ich rzecz wykonana, co jest bezpośrednią konsekwencją narzucenia, w treści umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, przyjętych zasad rozliczeń.

Dopuszczenie, na podstawie umowy, możliwości przyjęcia przez odbiorcę wody założenia, że w przypadku uszkodzenia lub zaboru wodomierza z przyczyn zawinionych przez zleceniodawcę każdorazowo następuje nieprzerwany, całodobowy pobór wody, może prowadzić do nieuzasadnionego wzbogacenia dostawcy wody z tytułu zastrzeżenia zapłaty za wodę w ilości stanowiącej równowartość ilości wody, jaka mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza¹. Tak sformułowany warunek umowy może pozwolić przedsiębiorcy na uwolnienie się z obowiązku udowodnienia, jaka była rzeczywista wielkość dostawy w okresie od ostatniego odczytu wodomierza, do czasu usunięcia nieprawidłowości.

W tym miejscu wskazać należy, na przepis art. 415 kodeksu cywilnego, który stanowi *„Kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia”*, jak również na art. 471 k.c. *„Dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi”*. Z treści tych przepisów prawnych wynika jednoznacznie, że zakres odpowiedzialności sprawcy szkody jest ograniczony. Jednocześnie uwzględniając zapis art. 6 kodeksu cywilnego wskazać należy, że ciężar dowodu, co do wykazania przesłanek odpowiedzialności za wyrządzoną przez usługobiorców szkodę spoczywa na poszkodowanym. Zatem w sytuacji, do której odnosi się warunek umowny, o treści *„W przypadku zaboru wodomierza lub wykazania, że wyżej wymienione uszkodzenia zawinione zostały przez Odbiorcę ilość pobranej wody ustala się odpowiednio do ilości, która mogłaby przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodo-*

¹ Stanowisko powyższe znajduje potwierdzenie w wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 28 listopada 2007 r. sygn. akt VI ACa 939/07, w którym wskazano, że analogiczny do zakwestionowanego w niniejszej decyzji sposób rozliczeń pozwala na pobieranie przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne rażąco wygórowanego zryczałtowanego odszkodowania (kary umownej).

ciągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza, to Spółka STAR-WIK winna wykazać, że poniosła szkodę z tytułu zawinionych działań odbiorcy, określić wielkość tej szkody oraz wykazać istnienie związku przyczynowego pomiędzy szkodą a zachowaniem kontrahenta. Tymczasem postanowienie to zwalnia Spółkę z tego obowiązku, co stawia ją w sytuacji uprzywilejowanej w stosunku do odbiorcy usług.

Prezes Urzędu, co do zasady, nie kwestionuje prawa przedsiębiorcy do dochodzenia od odbiorcy naprawienia wyrządzonej i zawinionej szkody, jednak wskazuje, że w przypadku takich zdarzeń zakres odpowiedzialności winien mieć charakter indywidualny i związany ściśle z rozmiarem szkody.

Natomiast uniknięcie kosztów i wysiłków związanych z wykazaniem wysokości poniesionej szkody może być dla Spółki źródłem dodatkowych korzyści, których osiągnięcie jest rezultatem zastosowania zakwestionowanego przez Prezesa Urzędu uciążliwego warunku umowy.

Dla bytu praktyki ograniczającej konkurencję określonej w art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej nie jest konieczne wystąpienie negatywnego skutku w postaci eksploatacji pozycji rynkowej w warunkach ograniczonej konkurencji. Wystarczającym jest istnienie zagrożenia wystąpienia takiego skutku. Praktyką ograniczającą konkurencję jest już bowiem sama próba osiągnięcia przez przedsiębiorcę zajmującego pozycję dominującą na rynku określonego skutku².

Również zgodnie z orzecznictwem antymonopolowym dla zaistnienia, w takim wypadku, praktyki ograniczającej konkurencję istotne jest, aby skutki praktyki ograniczającej konkurencję mogły wystąpić na rynku (por. np. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 23 czerwca 1999 r. sygn. akt XVII Ama 26/99). W wyroku z dnia 7 lipca 2004 r. sygn. akt XVII Ama 65/03 Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, iż nie jest konieczne udowodnienie faktycznego stosowania przez przedsiębiorcę praktyki monopolistycznej, ani też osiągnięcia z tego tytułu nieuzasadnionych korzyści. Z treści art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wynika bowiem, że jej reżimowi podlegają nie tylko praktyki ograniczające konkurencję, które wywołały bądź aktualnie wywołują skutki na terenie Polski, ale również praktyki, które choćby tylko hipotetycznie mogą wywoływać takie skutki. Podobne stanowisko wyraził wcześniej Sąd Najwyższy, który w wyroku z dnia 12 maja 1997 r. sygn. akt I CKN 114/97 wskazał, że istota rozpoznawanej sprawy nie sprowadza się do tego, czy przedsiębiorca, któremu postawiono zarzut naruszenia ustawy antymonopolowej odnosi korzyści z całości prowadzonej działalności gospodarczej, lecz do tego, czy w zawieranych umowach zastrzega sobie nieuzasadnione korzyści. Organ antymonopolowy ma zatem obowiązek oceniać zachowania przedsiębiorcy od strony skutków, jakie zachowania te mogą nawet hipotetycznie wywołać na rynku.

Należy również wskazać, iż stanowisko w zakresie uznania, że postępowanie się postanowieniem w brzmieniu, jak zakwestionowane, stanowi przejaw nadużywania pozycji dominującej na rynku zostało potwierdzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 10 lipca 2007r. sygn.

² E. Modzelewska – Wąchal, *Ustawa o ochronie ...* - op.cit., s. 97.

akt XVII AmA 72/06, jak również wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 28 listopada 2007r. sygn. akt VI ACa 939/07.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że wszystkie, wymienione wyżej, ustawowe przesłanki art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...] zostały uprawdopodobnione.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów[...], jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione, na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu, że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 6 lub 9 ustawy a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań.

Równocześnie, w decyzji, o której mowa wyżej, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę lub związek przedsiębiorców, obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji przyjętych zobowiązań, może też określić termin ich wykonania (art. 12 ust. 2 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...]).

Jak wykazano wcześniej, w okolicznościach przedmiotowej sprawy zostało uprawdopodobnione, że przedsiębiorca stosuje praktyki ograniczające konkurencję, określone w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy antymonopolowej. Jednocześnie zobowiązał się on do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, poprzez zmianę kwestionowanych postanowień umownych. W dniu 26 stycznia 2010r. przedsiębiorca przekazał opracowane nowe wzorce tj.: „Umowa o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” i „Umowa Przedwstępna Sprzedaży”. W oparciu o wyniki analizy treści postanowień zawartych w ww. wzorcach ustalono co następuje:

1. kwestionowane postanowienie o treści *„W razie naruszenia przez Przedsiębiorstwo lub Odbiorcę usług postanowień niniejszej UMOWY strona może rozwiązać umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia”*, zostało zmienione i dostosowane do treści przepisu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, tj. w nowym wzorcu umownym wskazano, m.in. że:
 - ✓ przedsiębiorstwo może odciąć wodę i zamknąć przyłącze kanalizacyjne, jeżeli odbiorca nie uiszczył należności za dwa pełne okresy obrachunkowe następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległości,
 - ✓ przedsiębiorstwo może odciąć wodę i zamknąć przyłącze kanalizacyjne, jeżeli zostały one wykonane niezgodnie z przepisami prawa,
 - ✓ odcięcie wody i zamknięcie przyłącza kanalizacyjnego przez przedsiębiorstwo może nastąpić również w innych przypadkach wymienionych w art. 8 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.
2. kwestionowane postanowienia o treści *„W przypadku zaboru wodomierza lub wykazania, że wyżej wymienione uszkodzenia zawinione zostały przez Odbiorcę ilość pobranej wody ustala się odpowiednio do ilości, która mogłaby przepłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostat-*

niego odczytu wodomierza” zostały usunięte i nie jest zawarte w nowych wzorcach umów.

3. Jednocześnie przedsiębiorca zobowiązał się do zawierania umów z nowymi klientami wyłącznie przy zastosowaniu, przedstawionych Prezesowi Urzędu, nowych wzorców umownych, przedstawienia swoim dotychczasowym klientom nowych warunków umownych, jak również do niestosowania „*postanowień z umów dotychczas zawartych*”, a w przypadku sporów do stosowania postanowień zawartych w nowych wzorcach.

Ponadto, organ antymonopolowy, w oparciu o zapis art. 12 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...], określił termin wykonania podjętych zobowiązań tj.: w zakresie:

- ✓ zawieranie umów o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków z wykorzystaniem nowo opracowanych wzorców umów, czyli „Umowy o dostawę wody i odprowadzanie ścieków” oraz „Umowy o odprowadzanie ścieków”, przekazanych przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji STAR-WIK Sp. z o.o. pismem z dnia 26 stycznia 2010r., znak L.dz./68/01/2010, **niezwłocznie po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji,**
- ✓ przedstawienie dotychczasowym klientom nowej umowy o dostawę wody i/lub odprowadzanie ścieków, sporządzonej w oparciu o wzorce umów, które zostały przekazane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji STAR-WIK Sp. z o.o., pismem z dnia 26 stycznia 2010r., znak L.dz./68/01/2010, **do dnia 30 czerwca 2010r.** Termin wykonania podjętego zobowiązania, w tym zakresie, został wyznaczony, po uwzględnieniu wniosku przedsiębiorcy w tej sprawie. Aktualnie Spółka posiada ok. 6000 klientów, natomiast wymiana umów planowana jest z wykorzystaniem własnych pracowników – inkasentów, w czasie dokonywania odczytów wodomierzy.

Biorąc pod uwagę wymienione okoliczności orzeczono, jak w pkt I sentencji.

Ponadto, organ antymonopolowy, w oparciu o przepis art. 12 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów [...], wyznaczył termin przekazania informacji o stopniu realizacji zobowiązania do dnia 1 sierpnia 2010r.

Mając to na uwadze orzeczono, jak w pkt II sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c., od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Gdańsku.

Otrzymuje:

Przedsiębiorstwo Wodociągów
i Kanalizacji STAR WIK Sp. z o.o.
ul. Lubichowska 128
83-200 STAROGARD GDAŃSKI